

มูลเหตุจูงใจในการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง Motivation on Public Consciousness of Undergraduate Students in Rayong Province

ปรีชา คำมาดี^{1*} และประสพชัย พสุนนท์²

Preecha Khammadee^{1*} and Prasopchai Pasunon²

¹ อาจารย์, สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารศาสตร์ วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง

¹ Lecturer, Department of Management, Faculty of Business Administration,
Chalermkanchana Rayong College

² รองศาสตราจารย์, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

² Associate Professor, Faculty of Management Science, Silpakorn University, IT Campus,
Cha-am, Phetchaburi

* Corresponding author, E-mail: preecha.aj@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษามูลเหตุจูงใจในการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยองในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยองและเพื่อศึกษาความสัมพันธ์การมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง โดยมีประชากรคือนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง จำนวน 350 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และค่าสถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการศึกษามีจิตสาธารณะของนักศึกษา พบว่า ภายนอกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, $SD = 0.339$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และปัจจัยภายในมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$, $S.D. = 0.206$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การรับรู้ด้านคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการศึกษาความสัมพันธ์การมีจิตสาธารณะ พบว่า ปัจจัยภายใน ($R = -0.272$) มีความสัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านที่เหมาะสมในการนำมาพิจารณาให้เกิดจิตสาธารณะ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการรับรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

คำสำคัญ: จิตสาธารณะ อุดมศึกษา จังหวัดระยอง

Abstract

This research aims to study undergraduate students public consciousness and their relationship in Rayong province. The demographics undergraduate students in Rayong province, 350 people using stratified sampling and the statistics used were percentage, mean, standard deviation and the correlation coefficient of Pearson.

The study of public consciousness found that external factor the average value was high ($\bar{x} = 4.00$, $SD = 0.339$) when the item was found. Family support with the highest average. And internal factors averaged moderate ($\bar{x} = 3.31$, $SD = 0.206$) Considering the item was found that the perception of morality has the highest average. Results of the study of the relationship of public consciousness found that the internal factors within the ($R = -0.272$) is associated with the public consciousness. Statistically significant at the 0.01 level. The right side in the public mind is taken into account. Their efficacy and recognition of moral.

Keywords: Public Consciousness, Undergraduate students, Rayong Province

บทนำ

ในโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ ซึ่งกระแสการเร่งพัฒนา และสภาพเศรษฐกิจที่บีบรัดได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยให้เกิดการแข่งขัน มีค่านิยมทางวัตถุสูงเกิดการเอาเปรียบซึ่งกันและกันมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองมากกว่าส่วนรวมขาดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่องทำให้เกิดภาวะขาดสมดุลทั้งทางจิตใจและวัตถุ ดังนั้น ความสำนึกต่อส่วนรวมจึงลดน้อยลงทุกวัน (เรียม นมรักษ์ , 2552)

ในปัจจุบันจิตสาธารณะ ได้เป็นประเด็นที่สำคัญและเป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจ และต้องการให้เกิดการปลูกฝังตั้งในทุกระดับการศึกษา การสร้างให้เยาวชนเป็นทั้งคนดี คนเก่ง และมีความสุข ปลูกฝังค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี ให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ มากกว่าสร้างค่านิยมการแข่งขันเพื่อเอาตัวรอดในสังคมแค่นี้เท่านั้น หากเยาวชนได้รับการเรียนรู้และปลูกฝังจิตสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ การมีจิตสาธารณะจะซึมซับคุณลักษณะที่ดีเหล่านี้ติดตัวไป สังคมไทยจะพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืนและกลับมาเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยความ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เหมือนดังในอดีตที่ผ่านมา โดยสามารถสังเกตได้จาก ค่านิยมหลักคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ได้แสดงให้เห็นว่าจิตสาธารณะควรต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับเยาวชน ดังปรากฏในข้อที่ 12

“คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง” (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2557)

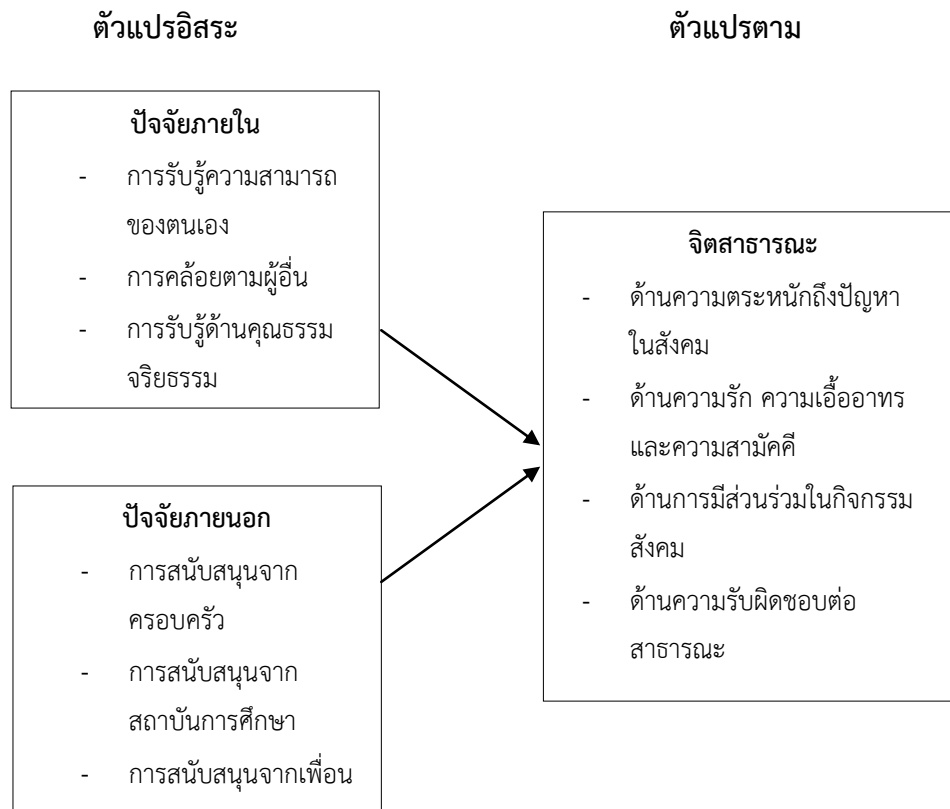
จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ทำให้เกิดปัญหาในระดับชาติมากมาย เช่น ปัญหาคนไทยไม่มีจิตสาธารณะ ส่งผลต่อสิ่งที่เป็นสาธารณะ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ สวนสาธารณะ ห้องน้ำสาธารณะ ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่าที่เป็นสาธารณะทั้งหลายจึงมักเสียหาย ถูกทำลาย ไม่มีใครรู้สึกเป็นเจ้าของที่จะดูแลรักษา และแม้แต่ถนนสาธารณะยังถูกทำลาย การทิ้งขยะมูลฝอยในที่สาธารณะ การใช้ไฟฟ้าประปา การใช้ไฟฟ้าอย่างฟุ่มเฟือย เนื่องจากบุคคลที่ขาดจิตสาธารณะ ไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของผูกพันแต่อย่างใด (ณัฐยา ลือชาภิตติกุล, 2546) จากที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานสอนในระดับปริญญาตรี ซึ่งถือว่าเป็นเยาวชนช่วงระยะที่สำคัญ และพบว่านักศึกษายังขาดการมีจิตสาธารณะ และในพื้นที่อุดมศึกษาในจังหวัดระยอง ถือเป็นพื้นที่ที่น่าศึกษาเกี่ยวกับจิตสาธารณะ เพราะการมีจิตสาธารณะนั้นควรปลูกฝังให้กับเยาวชนได้เข้าใจและเห็นความสำคัญเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้และเกิดความตระหนักเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในระบบการศึกษาไทยในระดับอุดมศึกษา ได้เห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษา มุ่งเหตุจูงใจในการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาและศึกษาความสัมพันธ์การมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง การศึกษาปัจจัยภายใน คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การคล้อยตามคนอื่น และการรับรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ปัจจัยภายนอก คือ การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา และการสนับสนุนจากเพื่อน โดยศึกษาว่าปัจจัยดังกล่าวนี้จะส่งผลต่อจิตสาธารณะหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับเยาวชนในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ทฤษฎีและแนวความคิดในการวิจัย

ความหมายของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะ หมายถึง การเห็นประโยชน์ส่วนรวม โดยการอุทิศตนทำงานเพื่อสังคมและส่วนรวม การรู้จักมีน้ำใจ แบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่นทั้ง ด้านทรัพย์ สิ่งของ ความรู้และแรงงาน รวมถึงการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และมีความปรารถนาที่จะเข้าไปกระทำการช่วยเหลือป้องกัน แก้ไขปัญหาในสังคม (บุญญานนท์ ศรีโท, 2554)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะได้มีผู้ที่ศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้ ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร (2543: 13) ได้สรุปว่าจิตสาธารณะ หรือจิตสำนึกทางสังคม อยู่ภายใต้อิทธิพลของปัจจัยสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกดังนี้

ปัจจัยภายนอกเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับภาวะทางสัมพันธภาพของมนุษย์ ภาวะทางสังคมเป็นภาวะที่ลึกซึ้งที่มีผลต่อจิตสำนึกด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ เป็นภาวะที่ได้อบรมกล่อมเกลาและสะสมอยู่ในส่วนของการรับรู้ที่ละเอียดที่ละน้อย ทำให้เกิดสำนึกที่มีรูปแบบหลากหลายภาวะแวดล้อมทางสังคมนี้เริ่มตั้งแต่พ่อแม่ พี่น้อง ญาติ เพื่อน ครู สื่อมวลชน บุคคลทั่วไป ตลอดจนระดับองค์กร วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ

กฎหมาย ศาสนา รวมทั้งภาวะแวดล้อมด้านสื่อสารมวลชน และส่วนที่กำกับสำนึกของบุคคล คือ การได้สัมผัสจากการใช้ชีวิตที่มีพลังต่อการเกิดสำนึก อาทิ การไปโรงเรียน ไปทำงาน ดูละคร ฟังผู้คนสนทนากัน เป็นต้น

ปัจจัยภายใน สำนึกที่เกิดจากปัจจัยภายใน หมายถึง การคิดวิเคราะห์ของแต่ละบุคคลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าและความดีงาม ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและการประพฤติปฏิบัติโดยเฉพาะการปฏิบัติทางจิตใจ เพื่อขัดเกลาตนเองให้เป็นไปทางใดทางหนึ่ง โดยเกิดจากการรับรู้ จากการเรียนรู้ การมองเห็น การคิด แล้วนำมาเพื่อตัดสินใจว่าต้องการสร้างสำนึกแบบใด ก็จะมีการฝึกฝนและสร้างสำนึกเหล่านั้น การเกิดจิตสำนึกไม่สามารถสรุปแยกแยะได้ว่าเกิดจากปัจจัยภายในหรือภายนอกเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง เพราะทุกสรรพสิ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน จิตสำนึกที่มาจากภายนอกเป็นการเข้ามาโดยธรรมชาติ กระทบต่อความรู้สึกของบุคคลแล้วกลายเป็นจิตสำนึกโดยธรรมชาติ และมักไม่รู้ตัว แต่จิตสำนึกที่เกิดจากปัจจัยภายในเป็นความตั้งใจเลือกสรร บุคคลระลึกถึงตนเองเป็นอย่างดี เป็นสำนึกที่สร้างขึ้นเอง ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอก เป็นปฏิสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่องกัน ดังนั้นการพัฒนาจิตสำนึกจึงต้องกระทำควบคู่กันไปทั้งปัจจัยภายในและภายนอก

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยองระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 2,241 คน โดยใช้สูตรของ Yamane (1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง 345 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ 350 คนโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling Design) ซึ่งประกอบไปด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง จำนวน 234 คน วิทยาลัยเฉลิมกาญจนาภิเษย จำนวน 75 คน และหน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง จำนวน 41 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การคล้อยตามผู้อื่น และการรับรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา และการสนับสนุนจากเพื่อน
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ จิตสาธารณะ ประกอบด้วยด้านความตระหนักถึงปัญหาในสังคม ด้านความรัก ความเอื้ออาทร และความสามัคคี ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม และด้านความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นแบบปลายปิด โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดจิตสาธารณะ โดยนำแบบสอบถามของ บุญญานนท์ ศรีโท (2554), พรพรม พรคพวก (2550), บุญธิดา ยอดสุวรรณ (2556) และอ้อมใจ วงษ์มณฑา (2554) มาพิจารณาปรับปรุงด้วยโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยภายใน ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยภายนอกและตอนที่ 4 แบบสอบถามจิตสาธารณะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละรายการ จากนั้นใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic) โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 เพศชาย จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7

1.2 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามคณะ/สถาบัน พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์พลังงานและสิ่งแวดล้อม จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง) คณะสังคมศาสตร์ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 (หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง) คณะรัฐศาสตร์ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 คณะนิติศาสตร์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 และคณะบริหารศาสตร์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 (วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง)

1.3 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นนักศึกษา ปริญญาตรีปีที่ 2 จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 ปริญญาตรีปีที่ 3 จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 ปริญญาตรีปีที่ 4 จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 และปริญญาตรีปีที่ 1 จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3

2. การวิเคราะห์การมีจิตสาธารณะของนักศึกษา

สรุปผลปัจจัยภายใน โดยภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.206 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการรับรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.46$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.266 รองลงมาคือ การคล้อยตามคนอื่น ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.39$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.324 และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.08$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.352 และปัจจัยภายนอก โดยภาพรวม พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.339 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.28$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.333 รองลงมาคือ การสนับสนุนจากเพื่อน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.01$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.930 และการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.71$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.359

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก กับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา

ความสัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะ โดยรวมปัจจัยภายใน ($R = -0.272$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ($R = -0.234$) การคล้อยตามผู้อื่น ($R = -0.124$) การรับรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($R = 0.171$) ความสัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะ โดยรวมปัจจัยภายนอก ($R = 0.200$) การสนับสนุนจากครอบครัว ($R = 0.594$) การสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา ($R = -0.106$) การสนับสนุนจากเพื่อน ($R = 0.151$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา พบว่า ปัจจัยภายนอกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) โดยด้านที่เหมาะสมในการนำมาพิจารณาให้เกิดจิตสาธารณะคือ การสนับสนุนจากครอบครัว ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.28$) ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ สุพัตรา สุภาพ (2534: 59) ซึ่งมีแนวคิดว่าการอบรมที่ใกล้ชิดและความผูกพันอย่างลึกซึ้งกับพ่อและแม่ มีอิทธิพลต่ออารมณ์ ทศนคติ และแบบของพฤติกรรมแก่เด็กเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับณัฐพงศ์ ดีไพร และศักดิ์สายันต์ ไยสามเสน (2553) พบว่า ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว และการสนับสนุนจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์การมีจิตสาธารณะ พบว่า ปัจจัยภายใน ($R = -0.272$) มีความสัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านที่เหมาะสมในการนำมาพิจารณาให้เกิดจิตสาธารณะคือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ($R = -0.234$) และการรับรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($R = 0.171$) ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ป.อ. ปยุตโต (2528) ซึ่งกล่าวว่า ปัจจัยภายใน เป็นคุณลักษณะภายในตัวบุคคล คือ หมายถึง การคิดเป็นการรู้จักคิดอย่างถูกวิธี มีความรู้ความเห็นที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะ รู้ถูกผิด รู้ดีชั่ว จนเกิดปัญญาที่แจ่มใสสามารถดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักศาสนาและจริยธรรม สอดคล้องกับ บุญญานนท์ ศรีโท (2554) พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ในตนเอง ซึ่งประกอบด้วย

การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการรับรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับระดับจิตสาธารณะของสมาชิกครอบครัวอาสาสมัครนิธิเครือข่ายครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ครอบครัวและสถาบันการศึกษาควรให้ความสนใจและสร้างการตระหนักถึงผลกระทบถ้าหากพฤติกรรมของเพื่อนเป็นไปในทางที่ไม่ดี ต้องกล้าที่จะทักท้วงตักเตือน เป็นจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสาธารณะ อันจะนำไปสู่การมีจิตสาธารณะที่เพิ่มมากขึ้น
2. ครอบครัวและสถาบันการศึกษาควรให้การปลูกฝังให้เข้าใจ ว่าหากไม่เห็นความสำคัญก็จะนำไปสู่ความเสียหายและเกิดผลกระทบในวงกว้าง เพื่อให้นักศึกษาเกิดความตระหนักและพัฒนานำไปสู่การมีระดับจิตสาธารณะที่ดีขึ้น
3. จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้พัฒนาให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการมีจิตสาธารณะ ให้รางวัล ยกย่อง ชมเชย ตักเตือนเมื่อเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งหาแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาระดับการมีจิตสาธารณะให้สูงขึ้น
4. ควรศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษา โดยการเพิ่มกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม เช่น อาจารย์ เจ้าหน้าที่ บุคลากรต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับประเมินนักศึกษา เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของผลการศึกษาให้มากขึ้น
5. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างอื่นที่หลากหลายเช่น ชุมชน กลุ่มอาชีพ หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้นำไปสู่การเกิดจิตสาธารณะที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพงศ์ ดีไพรและศักดิ์สายันต์ โยสามเสน. (2553). รายงานการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- ณัฐยา ลือชาภิตติกุล. 2546. ลักษณะทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านบริการของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญญานนท์ ศรีโท. (2554). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีจิตสาธารณะของสมาชิกครอบครัวอาสาสมัครนิธิเครือข่ายครอบครัว. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญธิดา ยอดสุวรรณ. (2556). ระดับความมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

- ป.อ. ปยุตโต. (2528). *พระธรรมปิฎก: คุณธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพรม พรคพวก. (2550). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก*. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร. (2543) . *สำนึกไทยที่พึงปรารถนา*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- เจียม นมรักษ์. (2552). *การวิเคราะห์ห้องประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ. (12 ตุลาคม 2557). *ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ*.
สืบค้นจาก <http://www.nfe.go.th>
- สุพัตรา สุภาพ. (2534). *สังคมวิทยา*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2554). *รายงานการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Yamane, T. (1967). *Statistics : An Introductory Analysis*, 2nd Edition, New York :Harper & Row.